TEXTO DEFINITIVO

XUNTA DE GALICIA

galicia

ANTEPROXECTO DE LEI DE ESTRADAS DE GALICIA

ÍNDICE

Exposición de motivos

Título I - Disposicións xerais

Artigo 1. Obxecto.

Artigo 2. Dominio público viario.

Artigo 3. Concepto de estradas.

Artigo 4. Clases de estradas.

Artigo 5. Explanación, calzada e beiravía.

Artigo 6. Elementos funcionais das estradas.

Artigo 7. Treitos urbanos.

Artigo 8. Travesías.

Artigo 9. Titularidade das estradas.

Artigo 10. Catálogos de estradas e inventarios de travesías.

Título II - Planificación e proxección

Capítulo I - Planificación

Artigo 11. Planificación en materia de estradas.

Artigo 12. Plan Director de Estradas de Galicia.

Artigo 13. Plans sectoriais de estradas.

Artigo 14. Contido e tramitación.

Capítulo II - Estudos e proxectos

Artigo 15. Tipoloxía dos estudos e proxectos.

Artigo 16. Necesidade de estudos e proxectos.

Artigo 17. Documentación e contido.

BORRADOR

Artigo 18. Redacción.

Artigo 19. Aprobación provisional.

Artigo 20. Informes sectoriais.

Artigo 21. Información pública e informe das administracións afectadas.

Artigo 22. Aprobación definitiva.

Capítulo III - Coordinación

Artigo 23. Coordinación co planeamento urbanístico.

Artigo 24. Coordinación con outras administracións.

Título III - Construción, financiamento e explotación

Capítulo I - Construción

Artigo 25. Modalidades de execución das obras.

Artigo 26. Dirección e inspección das obras.

Artigo 27. Actuacións de interese xeral.

Artigo 28. Expropiacións.

Artigo 29. Reposición de servizos e bens afectados.

Capítulo II - Financiamento

Artigo 30. Financiamento das actuacións.

Artigo 31. Recursos xerados pola explotación das estradas.

Artigo 32. Contribucións especiais.

Capítulo III - Explotación

Artigo 33. Concepto de explotación.

Artigo 34. Modos de explotación.

Artigo 35. Dirección e inspección da explotación.

Artigo 36. Limitacións á circulación.

BORRADOR

Título IV - Protección do dominio público viario

Capítulo I - Delimitación de zonas

Artigo 37. Zona de dominio público.

Artigo 38. Zonas de protección da estrada e liña límite de edificación.

Artigo 39. Delimitación da zona de servidume.

Artigo 40. Delimitación da zona de afección.

Artigo 41. Delimitación da liña límite de edificación.

Artigo 42. Dereitos preexistentes e indemnizacións.

Capítulo II - Usos autorizables

Artigo 43. Usos autorizables na zona de dominio público.

Artigo 44. Usos autorizables na zona de servidume.

Artigo 45. Usos autorizables na zona de afección.

Artigo 46. Usos autorizables entre a estrada e a liña límite de edificación.

Capítulo III - Autorizacións

Sección 1.ª - Condicións xerais

Artigo 47. Réxime xeral e competencia.

Artigo 48. Tramitación.

Artigo 49. Efectos da autorización.

Artigo 50. Modificación ou suspensión de autorizacións.

Artigo 51. Garantías.

Sección 2.ª - Condicións particulares

Artigo 52. Accesos.

Artigo 53. Publicidade.

Capítulo IV - Medidas de protección da legalidade viaria

BORRADOR

Artigo 54. Réxime xeral e competencia.

Artigo 55. Medidas de protección.

Artigo 56. Retirada de obxectos ou elementos abandonados.

Artigo 57. Obras ruinosas.

Artigo 58. Danos e perdas causados ó dominio público viario.

Artigo 59. Compatibilidade de actuacións.

Título V - Réxime sancionador

Capítulo I - Infraccións

Artigo 60. Infraccións viarias.

Artigo 61. Tipificación das infraccións.

Artigo 62. Concorrencia de infraccións.

Artigo 63. Responsabilidade.

Artigo 64. Obriga de reparación, indemnización e restitución.

Artigo 65. Prescrición das infraccións.

Capítulo II - Sancións

Artigo 66. Sancións.

Artigo 67. Gradación.

Artigo 68. Multas coercitivas.

Artigo 69. Concorrencia de sancións.

Artigo 70. Prescrición das sancións.

Capítulo III - Procedemento

Artigo 71. Procedemento e competencia.

Artigo 72. Acción pública.

Artigo 73. Condición de autoridade.

BORRADOR

Artigo 74. Condutas constitutivas de delito ou falta.

Artigo 75. Vía administrativa de constrinximento.

Artigo 76. Caducidade do procedemento.

Disposición adicional primeira. Edificacións, instalacións e peches preexistentes.

Disposición adicional segunda. Organismos xestores.

Disposición adicional terceira. Actualización de sancións.

Disposición transitoria primeira. Procedementos administrativos iniciados con anterioridade á entrada en vigor desta Lei.

Disposición transitoria segunda. Normativa de aplicación supletoria.

Disposición derrogatoria única. Cláusula derrogatoria.

Disposición final primeira. Título competencial.

Disposición final segunda. Habilitación para o desenvolvemento regulamentario.

Disposición final terceira. Entrada en vigor.

BORRADOR

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

I

A Constitución Española, no seu artigo 148.1.5º, establece que as comunidades autónomas poden asumir competencias en materia de estradas cando o seu itinerario se desenvolva integramente no territorio destas.

O Estatuto de Autonomía de Galicia, no seu artigo 27.8, atribúe á Comunidade Autónoma a competencia exclusiva en materia de estradas non incorporadas á Rede do Estado cando o seu itinerario se desenvolva integramente no territorio da Comunidade Autónoma.

Os medios necesarios para o exercicio da competencia en materia de estradas asumida en virtude do Estatuto de Autonomía foron transferidos polo Real Decreto 3317/1982, do 24 de xullo. Por Decreto 156/1982, de 15 de decembro, procedeuse á asunción e á asignación das transferencias.

A Lei 4/1994, de 14 de setembro, de Estradas de Galicia veu a determinar o réxime vixente sobre a materia, derrogando a Lei 6/1983, de 22 de xuño, de limitacións da propiedade nas estradas non estatais de Galicia, mediante unha lei que ofrecía novas ferramentas para superar problemas, satisfacer necesidades e, ó mesmo tempo, salvagardar e garantir os intereses xerais da Comunidade Autónoma.

Aquela Lei 4/1994, de 14 de setembro, de Estradas de Galicia regulou os distintos aspectos do servizo viario, por medio de normas que respondían tanto ás esixencias técnicas do seu tempo como ás demandas da cidadanía e á realidade das peculiaridades da Comunidade Autónoma y das súas características de distribución da poboación, dispersa en pequenos núcleos moi numerosos. Actualizou tamén as definicións das estradas e estableceu unha nova clasificación e unha nova denominación das súas categorías.

No que se refería a plans, estudos de planificación e proxectos, estableceu a necesaria coordinación cos instrumentos de planeamento urbanístico.

Os preceptos reguladores do uso, explotación e defensa da estrada orientáronse directamente tanto a potenciar e mellorar os variados servizos esixidos polas crecentes necesidades do tránsito público como a protexer e conservar o patrimonio viario, que debe ser obxecto de coidadosa e esmerada atención, empregando e aplicando estritamente os procedementos que contiña a Lei para sancionar as infraccións a aquela.

Por último, actualizou o especial réxime xurídico regulador das denominadas redes arteriais e travesías, de acordo coas circunstancias peculiares das estradas e treitos destas que discorren por solo urbano.

Transcorridos máis de dezasete anos dende a súa entrada en vigor, a Lei 4/1994, de 14 de setembro, de Estradas de Galicia amosouse como unha ferramenta eficaz para o desenvolvemento dunha rede de estradas máis segura e de maior capacidade, para o que se

BORRADOR

teñen construído novas e importantes vías de alta capacidade e acondicionado e mellorado as estradas convencionais, ó tempo que permitiu ordenar de xeito razoablemente satisfactorio os usos permitidos na súa área de influencia.

Porén, os continuos avances técnicos no campo da enxeñería de estradas, así como a necesidade de recorrer e innovadores instrumentos para financiar a execución das infraestruturas, fixeron necesarios varias modificacións puntuais no texto orixinal da Lei, que provocaron lixeiros desaxustes na súa estrutura.

Asemade, algunhas das determinacións previstas na Lei 4/1994, de 14 de setembro, de Estradas de Galicia non chegaron a ser aplicadas na práctica, mentres que a falta de precisión nalgúns outros aspectos obrigou, de xeito excesivo, á aplicación supletoria da normativa estatal sobre a materia (en particular, do Regulamento Xeral de Estradas, aprobado por Real Decreto 1812/1994, de 2 de setembro).

No ámbito das estradas autonómicas, a creación da Axencia Galega de Infraestruturas a través do Decreto 173/2011, de 4 de agosto, polo que se aproba o seu estatuto, en virtude da autorización prevista na disposición adicional cuarta da Lei 16/2010, de 17 de decembro , de Organización e Funcionamento da Administración Xeral e do Sector Público Autonómico de Galicia, fai necesario adaptar o texto lexislativo a un esquema de funcionamento no que a xestión ordinaria da rede de estradas poida ser asumida por entes públicos desta natureza, sempre que estean baseados en principios de eficacia, eficiencia e funcionalidade, tanto no caso da administración autonómica como no das entidades locais, sen que, en ningún caso, este esquema sexa obrigatorio.

Os cambios lexislativos noutros aspectos sectoriais ou básicos, acaecidos dende a entrada en vigor da Lei 4/1994, de 14 de setembro, como é o caso das lexislacións de contratación pública, ordenación do territorio, urbanismo e avaliación ambiental, tanto de plans e programas como de proxectos, aconsellan tamén unha adaptación a aquelas da lexislación en materia de estradas.

Os aspectos expostos nos parágrafos anteriores aconsellan proceder a unha actualización do réxime vixente en materia de estradas que aborde estes aspectos e incorpore as novidades técnicas e normativas máis actuais sobre a materia. É por iso que se considera oportuno renovar a lexislación autonómica en materia de estradas e adaptala ás máis avanzadas prácticas lexislativas que se teñen posto en práctica noutras comunidades autónomas nos últimos tempos.

II

Entre os obxectivos que se pretende acadar, destacan os seguintes:

a) Homoxeneizar o tratamento das estradas non incorporadas á Rede do Estado con itinerario comprendido integramente no territorio da Comunidade Autónoma, dotando de maior autonomía ás entidades locais, pero mantendo na administración autonómica a competencia de coordinación en materia de planificación de estradas, pola súa relación coa ordenación do territorio.

BORRADOR

b) Harmonizar o procedemento de aprobación de plans, estudos e proxectos en materia de estradas, integrándoo coas lexislacións, sectoriais ou básicas, concorrentes en materia de medio ambiente, ordenación do territorio, contratación e expropiacións, ó tempo que se mellore e simplifique a coordinación co planeamento urbanístico e se garanta a participación da cidadanía e do resto de administracións nos procesos de planificación e deseño, a través dos trámites de información pública en materia de estradas e informe das administracións afectadas.

c) Renovar a clasificación das estradas, adoptando o concepto de vía para automóbiles para o caso das estradas de calzada única e dobre sentido de circulación (con ou sen previsión de futura duplicación de calzada), sen accesos directos e que están especialmente proxectadas para a exclusiva circulación dese tipo de vehículos, superando e refundindo dese xeito os conceptos de vía rápida e corredor, de xeito coherente co previsto na lexislación estatal en materia de tráfico.

d) Regular de xeito máis detallado os catálogos de estradas e os inventarios de travesías, como instrumentos públicos que serven para identificar as estradas e travesías das redes de titularidade da Comunidade Autónoma e das entidades locais de Galicia.

e) Axilizar a tramitación dos expedientes para a construción das estradas, establecendo que a aprobación dos estudos e proxectos implique a súa declaración de utilidade pública e a necesidade de urxente ocupación dos terreos e bens necesarios.

f) Ampliar os métodos para a construción de estradas, dentro do marco que establece a lexislación de contratos públicos, e para o seu financiamento, regulando de xeito máis claro os distintos instrumentos posibles, especialmente os derivados dos recursos xerados pola explotación das estradas.

g) Optimizar o emprego dos recursos públicos permitindo, por exemplo, expropiar só os terreos como solo en situación rural, deixándolle ós/ás propietarios/as expropiados/as a titularidade dos seus aproveitamentos urbanísticos, ou optar por repoñer os bens e servizos afectados, en lugar de indemnizar ás persoas propietarias pola súa perda.

h) Redefinir o sistema de protección do dominio público viario, harmonizando a definición e as dimensións das súas zonas de protección cos usos autorizables e prohibidos nelas e regulando de xeito máis detallado e claro, seguindo o esquema do procedemento administrativo común, a tramitación das autorizacións e as súas condicións xerais.

i) Actualizar as medidas de protección da legalidade viaria con que conta a administración titular da estrada, ó tempo que se harmonice o réxime de imposición de sancións, aclarando o procedemento a seguir, racionalizando a tipificación das infraccións e detallando as súas circunstancias agravantes e atenuantes.

j) Racionalizar o reparto dos elementos determinantes para o exercicio das competencias, deslindando de xeito claro os que lle corresponden ineludiblemente á administración titular da estrada dos que lle poden ser atribuídos ó organismo xestor ó que, no seu caso, aquela lle encomende a xestión da rede da súa titularidade e, en todo caso, das que lle atribúe a lexislación reguladora das bases do réxime local ó concello polo que discorra a estrada.

Coa adopción nesta Lei das medidas necesarias para acadar estes obxectivos, preténdese actualizar e modernizar a lexislación autonómica en materia de estradas e, ó tempo, desenvolver de xeito completo e innovador todos os aspectos que nelas inciden, ofrecendo solucións eficaces ás necesidades detectadas no tempo transcorrido dende a entrada en vigor da actual Lei 4/94 de Estradas de Galicia e tendo en conta a experiencia acumulada na materia.

Con esta Lei procúrase lograr a máxima eficacia na súa aplicación e, nese sentido, buscará ser un instrumento útil, que axude realmente á adecuada xestión das redes de estradas autonómicas e locais, redundando nunha mellor prestación do servizo público viario e nunha maior satisfacción da cidadanía usuaria.

III

A Lei estruturase en cinco títulos, tres disposicións adicionais, dúas transitorias, unha derrogatoria e tres finais.

O Título I, que consta de dez artigos (do 1 ó 10, ambos inclusive), está dedicado a determinar o obxecto e finalidade da Lei, que transcende o clásico ámbito da estrada para referirse ó máis amplo de dominio público viario. Deste xeito pretendese integrar un dobre aspecto: a estrada e o resto de elementos que aparecen conexos a ela e ó específico réxime xurídico que se aplica a esta complexa realidade. Todo elo sen deixar de lado que, aínda hoxe en día, a propia estrada continúa a ser o elemento determinante, a través da súa titularidade, da responsabilidade do denominado servizo público viario e das facultades e prerrogativas que acompañan ó exercicio desa titularidade. Neste sentido, a titularidade que se recoñece ás distintas administracións territoriais sobre as estradas aparece vinculada á súa inclusión nos seus respectivos catálogos de estradas, que se configuran dese xeito como os instrumentos públicos que serven para identificar e inventariar as estradas da súa titularidade. O concepto, as partes fundamentais e as clases de estradas, xunto cos elementos funcionais integrados no dominio público viario, conforman o resto do Título I, no que destaca a definición e clasificación das estradas, na que se inclúen as vías para automóbiles, que refunden os conceptos de vía rápida e corredor empregados anteriormente. Tamén neste Título se introducen os conceptos de treitos urbanos e travesías, que terán especial repercusión no resto da Lei, e se prevén as circunstancias para a conversión das travesías urbanas en vías urbanas, momento no que a súa administración titular deberallas entregar ó concello polo que discorran.

O Título II consta de trece artigos (do 11 ó 24) e regula a planificación e proxección das estradas, coa intención de ofrecer mecanismos de traballo áxiles e flexibles en cada caso, á vez que garantan os debidos niveis de seguridade xurídica, coordinación entre administracións, participación cidadá e calidade na posta en servizo das estradas. O seu Capítulo I (artigos 11 a 14) dedícase de maneira completa ó Plan Director de Estradas de Galicia e ós plans sectoriais de estradas, que se instauran como os instrumentos técnicos e xurídicos de planificación sectorial de estradas, coa consideración de instrumentos de ordenación do territorio. No Capítulo II (artigos 15 a 22) prevense os documentos técnicos (estudios informativos, anteproxectos, proxectos de trazado e proxectos de construción) para a execución de estradas, determinando os aspectos fundamentais do seu contido e do procedemento para a súa tramitación, sendo susceptibles ambos aspectos dun desenvolvemento regulamentario máis completo. Por último, dedícase o Capítulo III (artigos 23 e 24) á coordinación entre administracións e entre os planeamentos urbanístico e viario, aspecto fundamental para a

correcta articulación de calquera rede de estradas, especialmente no entorno urbano. Tamén se regula a necesidade de coordinar a planificación en materia de estradas que leven a cabo as distintas administracións públicas con competencias na materia, así como a preeminencia na Xunta de Galicia como administración coordinadora dos plans de estradas das entidades locais, no seu papel de administración competente en materia de ordenación do territorio.

O Título III (artigos 25 a 36) refírese á construción e financiamento das actuacións e á explotación do dominio público viario. No Capítulo I (artigos 25 a 29), que se refire á construción das estradas, amplíanse os métodos posibles, dentro do marco que establece a lexislación de contratos públicos. No Capítulo II (artigos 30 a 32), dedicado ó financiamento das actuacións, regúlanse de xeito máis claro os distintos instrumentos existentes, especialmente os derivados dos recursos xerados pola explotación das estradas. En ambos casos trátase de obter unha maior eficacia na asignación de recursos e diversificar as fontes para a obtención dos mesmos, co fin de garantir un servizo público viario de calidade. O Capítulo III (artigos 33 a 36), reservado á explotación, mantén o método de xestión directa e gratuíta para a cidadanía usuaria como preferente, aínda que abre a posibilidade de empregar outras posibles formas de xestión, de entre as previstas na lexislación de contratos públicos.

No Título IV (artigos 37 a 59) disponse o réxime de protección do dominio público viario, para o que se establece o tradicional sistema de limitacións ás propiedades contiguas e de control de usos mediante autorizacións administrativas. Así, no Capítulo I (artigos 37 a 42) establécense e delimítanse as zonas de dominio público e de protección (zonas de servidume e afección) da estrada e a liña límite de edificación. No Capítulo II (artigos 43 a 46) regúlanse os usos permitidos en cada unha das zonas anteriores. O Capítulo III (artigos 47 a 53) dedícase ás autorizacións, regulando tanto as súas condicións xerais (na súa Sección 1ª, artigos 47 a 51), como as específicas en casos como o dos accesos ou o da publicidade (na Sección 2ª, artigos 52 e 53). No que se refire ó réxime de competencias, cabe destacar o establecido nos treitos urbanos das estradas, nos que se ten presente en todo momento o propósito de mellorar a xestión destes ámbitos nos que comparten responsabilidades distintas administracións públicas. Por último, o Capítulo IV (artigos 54 a 59) recolle de xeito integral as medidas de protección da legalidade viaria, coas que se pretende conseguir unha máis áxil resposta das administracións ante a eventual comisión de infraccións viarias.

O Título V (artigos 60 a 76) recolle o réxime sancionador. O Capítulo I (artigos 60 a 65) tipifica as infraccións viarias, que se teñen homoxeneizado e clasificado en función non só da súa natureza, senón tamén do lugar da comisión da infracción con respecto á estrada e da posibilidade de obter autorización para a actuación realizada. O Capítulo II (artigos 66 a 70) establece as correspondentes sancións para as infraccións anteriores e o Capítulo III (artigos 71 a 76) regula o procedemento administrativo sancionador que se dispón para a garantía dos cidadáns.

Por último, o texto remata coas disposicións adicionais, transitorias, derrogatorias e finais. Merecen especial atención as tres disposicións adicionais, que regulan, entre outros aspectos, o réxime de usos permitidos en edificacións, instalacións e peches preexistentes, á entrada en vigor da presente Lei, independentemente da súa situación con respecto á estrada, a posibilidade de que organismos xestores, distintos da administración titular das estradas, asuman a xestión da rede de estradas, na súa totalidade ou parcialmente e, por último, a habilitación ó Consello da Xunta de Galicia para a actualización do importe das sancións previstas na Lei. As dúas disposicións transitorias regulan o réxime ó que deben acoller os

procedementos en curso e a normativa técnica de aplicación supletoria. A disposición derrogatoria única refírese á Lei 4/1994, de 14 de setembro, de Estradas de Galicia, e as tres disposicións finais fan referencia ó título competencial ó amparo do que se dita a Lei, á habilitación á Xunta de Galicia para o seu desenvolvemento regulamentario e á súa entrada en vigor.

TÍTULO I

Disposicións xerais

Artigo 1. *Obxecto.*

Esta Lei ten por obxecto regular o dominio público viario das redes de estradas de titularidade da Comunidade Autónoma de Galicia ou das entidades locais do seu ámbito territorial, establecendo os procesos de planificación, proxección, construción, financiamento, explotación, uso e protección daquel.

Artigo 2. *Dominio público viario.*

O dominio público viario regulado nesta lei estará constituído por:

a) As estradas de titularidade da Comunidade Autónoma ou das entidades locais de Galicia.

b) Os terreos ocupados polos elementos funcionais das ditas estradas, así como as construcións e instalacións existentes neles.

c) As zonas de dominio público adxacentes ás estradas de titularidade da Comunidade Autónoma ou das entidades locais de Galicia e ós seus elementos funcionais.

Artigo 3. *Concepto de estradas.*

1. Son estradas as vías de dominio e uso público proxectadas e construídas fundamentalmente para a circulación de vehículos automóbiles.

2. Para os efectos desta Lei non terán a consideración de estradas, nin se incluirán, polo tanto, nas redes da Comunidade Autónoma ou das entidades locais:

a) As vías urbanas, entendidas como as que compoñen a rede interior de comunicacións dunha poboación, agás as travesías e os treitos urbanos das estradas.

b) Os camiños públicos ou privados, entre os que se inclúe ós camiños de servizo, veciñais, agrícolas, forestais ou pecuarios.

Artigo 4. *Clases de estradas.*

1. As estradas clasifícanse en autoestradas, autovías, vías para automóbiles e estradas convencionais.

BORRADOR

2. Autoestradas son as estradas que están especialmente proxectadas, construídas e sinalizadas como tales para a exclusiva circulación de vehículos automóbiles e reúnen as seguintes características:

a) Constan de distintas calzadas para cada sentido de circulación, separadas entre si, salvo en puntos singulares e con carácter temporal, por unha franxa de terreo non destinada á circulación ou, en casos excepcionais, por outros medios.

b) Non cruzan nin son cruzadas ó mesmo nivel por outra vía de comunicación ou servidume de paso, pasos de peóns, vías ciclistas, liña de ferrocarril ou outra infraestrutura.

c) As propiedades lindeiras non teñen acceso directo a elas.

d) Están valadas, en ambas marxes, en toda a súa lonxitude.

3. Autovías son as estradas que están especialmente proxectadas, construídas e sinalizadas como tales e reúnen as seguintes características:

a) Constan de distintas calzadas para cada sentido de circulación, separadas entre si, salvo en puntos singulares e con carácter temporal, por unha franxa de terreo non destinada á circulación ou por outros medios.

b) Non cruzan nin son cruzadas ó mesmo nivel por outra vía de comunicación ou servidume de paso, pasos de peóns, vías ciclistas, liña de ferrocarril ou outra infraestrutura.

c) As propiedades lindeiras non teñen acceso directo a elas, excepto no caso excepcional de se autorice a conexión de vías de servizo ás calzadas principais, para levar a cabo unha reordenación de accesos ou por outras razóns de interese público.

d) Están valadas, en ambas marxes, en toda a súa lonxitude.

4. Vías para automóbiles son as estradas reservadas á exclusiva circulación de vehículos automóbiles e que reúnen as seguintes características:

a) Constan dunha única calzada, podendo estar proxectadas con previsión da súa futura duplicación.

b) Non cruzan nin son cruzadas ó mesmo nivel por outra vía de comunicación ou servidume de paso, pasos de peóns, vías ciclistas, liña de ferrocarril ou outra infraestrutura, salvo as excepcións que se establezan regulamentariamente.

c) As propiedades lindeiras non teñen acceso directo a elas, agás no caso excepcional de que se autorice a conexión de vías de servizo á calzada principal, para levar a cabo unha reordenación de accesos ou por outras razóns de interese público.

d) Están valadas, en ambas marxes, en toda a súa lonxitude.

5. Estradas convencionais son as que non reúnen as características das autoestradas, autovías ou vías para automóbiles.

BORRADOR

Artigo 5. *Explanación, calzada e beiravía.*

1. A explanación dunha estrada ou dos seus elementos funcionais asociados é a superficie comprendida entre as dúas liñas lonxitudinais exteriores daquela. A aresta exterior da explanación, en cada unha das marxes da estrada, é a intersección do noiro de desmonte ou de terraplén co terreo natural.

2. Calzada é a parte pavimentada da estrada destinada á circulación de vehículos automóbiles.

3. Beiravía é a franxa lonxitudinal pavimentada, contigua á calzada, non destinada ó uso de vehículos automóbiles salvo en circunstancias excepcionais.

Artigo 6. *Elementos funcionais das estradas.*

1. Son elementos funcionais das estradas as zonas permanente afectas á súa conservación, á explotación do servizo público viario ou a outros fins auxiliares ou complementarios.

2. Terán a consideración de elementos funcionais:

a) Aquelas infraestruturas complementarias constituídas por espazos e instalacións destinadas a ordenar, mellorar ou regularizar o sistema xeral de transportes e comunicacións, tales como centros operativos de conservación e explotación, zonas de estacionamento, paradas de autobuses, áreas de servizo, áreas de descanso, zonas de auxilio e atención médica de urxencia, estacións e centros de control, lugares de inspección e pesaxe de vehículos, estacións de aforo, aparcamentos disuasorios e calquera outros semellantes.

b) Os espazos lonxitudinais, sensiblemente paralelos ás estradas, respecto da que teñen un carácter secundario por servir ás propiedades e edificios lindeiros, tales como as vías e camiños de servizo, ou estar destinados á circulación de peóns e vehículos terrestres de tracción humana, como as beirarrúas, as sendas peonís e os carrís para a circulación de bicicletas.

Artigo 7. *Treitos urbanos.*

Para os efectos desta Lei, considérase treito urbano dunha estrada aquel que discorre por solo clasificado como urbano ou de núcleo rural polo correspondente instrumento de planeamento urbanístico, sempre que conte con aliñacións marcadas no antedito instrumento e aquel fose informado pola administración titular da estrada.

Artigo 8. *Travesías.*

1. Para os efectos desta Lei considérase travesía o treito dunha estrada no que, discorrendo por solo clasificado como urbano ou de núcleo rural, existen edificacións consolidadas que formen parte do núcleo de poboación. As travesías clasifícanse nas seguintes categorías:

a) Travesías urbanas, no caso de que discorran por solo clasificado como urbano.

b) Travesías rurais, no caso de que discorran por solo clasificado como de núcleo rural.

BORRADOR

2. As travesías urbanas de titularidade da Comunidade Autónoma ou ás entidades locais de Galicia ou treitos delas adquirirán a condición de vías urbanas cando o seu tráfico sexa maioritariamente urbano e exista unha alternativa viaria que proporcione un mellor nivel de servizo, supoña unha redución dos tempos de viaxe e manteña a continuidade do itinerario a través de estradas de titularidade da administración titular da travesía urbana ou doutras administracións de maior ámbito territorial.

3. As travesías urbanas de titularidade da Comunidade Autónoma ou ás entidades locais de Galicia que teñan adquirido a condición de vías urbanas entregaránselle ó concello polo que estas discorran, seguindo os procedementos de cambios de titularidade previstos nesta Lei.

Artigo 9. *Titularidade das estradas.*

1. A titularidade das estradas obxecto desta Lei correspóndelle á Comunidade Autónoma ou ás entidades locais de Galicia.

2. A administración titular da estrada é responsable do servizo público viario, así como do debido exercicio das facultades e prerrogativas que lle recoñece esta Lei.

3. As estradas de titularidade da Comunidade Autónoma compoñen a Rede Autonómica de Estradas de Galicia, mentres que as de titularidade das respectivas entidades locais compoñen as súas correspondentes redes de estradas.

4. Os cambios de titularidade de estradas ou treitos delas, cando non se trate de travesías urbanas ou treitos delas que estean incluídas no inventario de travesías da súa administración titular, haberán de ser aprobados por decreto da Xunta de Galicia, por proposta da consellería competente en materia de estradas e previo acordo entre as administracións afectadas.

5. Os cambios de titularidade das travesías urbanas ou treitos delas que estean incluídas no inventario de travesías da súa administración titular, cando teñan adquirido a consideración de vías urbanas, se realicen a prol do concello polo que estas discorran e exista acordo entre este e a administración titular da estrada, poderá ser aprobado pola consellería competente en materia de estradas. No resto dos casos, haberá de ser aprobado, de xeito motivado, por decreto da Xunta de Galicia, por proposta da antedita consellería.

6. As resolucións ou decretos polas que se aproben os cambios de titularidade das estradas obxecto desta Lei deberán ser publicados no Diario Oficial de Galicia. No caso de que unha das administracións afectadas sexa a Administración Xeral do Estado, aplicarase a regulación sobre cambio de titularidade prevista na normativa estatal en materia de estradas.

7. Os cambios de titularidade poderán abranguer estradas, treitos delas, elementos funcionais e/ou espazos da zona de dominio público adxacente.

Artigo 10. *Catálogos de estradas e inventarios de travesías.*

1. Os catálogos de estradas son os instrumentos públicos que serven para identificar e inventariar as estradas das redes de cada administración titular.

BORRADOR

2. Os inventarios de travesías son os instrumentos públicos que serven para identificar e inventariar as travesías existentes nas redes de estradas de cada administración titular.

3. O Consello de la Xunta de Galicia, por proposta da consellería competente en materia de estradas, aprobará por decreto o catálogo da Rede Autonómica de Estradas de Galicia e o seu inventario de travesías, así como as súas respectivas modificacións posteriores. A actualización do catálogo da Rede Autonómica de Estradas de Galicia e o seu inventario de travesías realizarase por orden da consellería competente en materia de estradas.

4. As entidades locais aprobarán os catálogos das estradas da súa titularidade e os inventarios de travesías correspondentes, así como as respectivas modificacións e actualizacións posteriores.

5. A aprobación dos inventarios de travesías por parte dos órganos competentes das súas respectivas administracións titulares, implicará a autorización por parte daqueles para que os cambios de titularidade das travesías urbanas ou treitos delas que estean incluídos neles, cando teñan adquirido a consideración de vías urbanas, se realicen a prol do concello polo que estas discorran e exista acordo entre este e a administración titular da estrada, poida ser aprobado pola consellería competente en materia de estradas.

6. Os catálogos de estradas e os inventarios de travesías poderanse modificar nos seguintes supostos:

a) Por cambio de titularidade de estradas, travesías ou treitos delas, segundo os procedementos desta Lei.

b) Por construción de novas estradas.

7. Os catálogos de estradas e os inventarios de travesías poderanse actualizar nos seguintes supostos:

a) Por cambio de titularidade de travesías urbanas ou treitos delas que estivesen incluídas no inventario de travesías da súa administración titular, cando poida ser aprobado pola consellería competente en materia de estradas.

b) Por variación de trazado en estradas existentes.

c) Por variación dos datos que identifican ás estradas ou travesías contidas neles.

TÍTULO II

Planificación e proxección

CAPÍTULO I

Planificación

BORRADOR

Artigo 11. *Planificación en materia de estradas.*

A planificación en materia de estradas de Galicia realizarase a través dos seguintes instrumentos:

a) Plan Director de Estradas de Galicia.

b) Plans sectoriais de estradas.

Artigo 12. *Plan Director de Estradas de Galicia.*

1. O Plan Director de Estradas de Galicia é o instrumento técnico e xurídico de planificación plurianual das actuacións en materia de estradas das distintas administracións, referido á totalidade do ámbito territorial da Comunidade Autónoma de Galicia. O Plan Director de Estradas de Galicia determina, conxuntamente e de acordo co réxime de competencias vixente, as administracións responsables da execución de cada actuación e, no seu caso, os criterios para establecer os necesarios acordos ou convenios entre as administracións que deban proceder ó seu desenvolvemento conxunto.

2. O Plan Director de Estradas de Galicia, unha vez aprobado polo Consello da Xunta de Galicia, ten a consideración de programa coordinado de actuación, segundo o disposto na lexislación autonómica de ordenación do territorio e urbanismo.

3. O Plan Director de Estradas de Galicia non modificará directamente as determinacións das figuras de planeamento xeral reguladas na lexislación urbanística nin nos plans de ordenación do medio físico regulados na lexislación autonómica de ordenación do territorio.

Porén, no caso de que as obras e actuacións previstas no Plan esixan unha modificación das determinacións dos plan xerais ou normas complementarias ou subsidiarias de planeamento e plans que os desenvolvan, procederase, unha vez definida a obra ou actuación de que se trate a nivel de plan sectorial, estudo ou proxecto aprobado definitivamente, á adaptación dos ditos plans.

Artigo 13. *Plans sectoriais de estradas.*

Os plans sectoriais de estradas son os instrumentos técnicos e xurídicos de desenvolvemento do Plan Director de Estradas de Galicia, no ámbito da administración autonómica e das entidades locais de Galicia, con respecto á rede de estradas da que son titulares.

Os plans sectoriais de estradas poderán ter a consideración de plan sectorial de incidencia supramunicipal, segundo o disposto na lexislación autonómica de ordenación do territorio e urbanismo, cando así os cualifique o Consello da Xunta de Galicia, a iniciativa da administración titular.

Os plans sectoriais de estradas que sexan declarados de incidencia supramunicipal prevalecerán sobre a ordenación urbanística nos aspectos relativos ó sistema viario e de comunicacións. A estes efectos, as súas determinacións vincularán ó planeamento das entidades locais, que haberán de adaptarse a elas no prazo dun ano dende a data da súa aprobación e, en todo caso, na primeira modificación ou revisión do planeamento urbanístico.

BORRADOR

Artigo 14. *Contido e tramitación.*

1. O contido do Plan Director de Estradas de Galicia e dos plans sectoriais de estradas establecerase regulamentariamente e incluirá o que a lexislación autonómica de ordenación do territorio lle esixe ós instrumentos da súa natureza, o necesario para a tramitación do procedemento de avaliación ambiental de plans e programas e un estudo de avaliación de impacto de seguridade viaria.

2. O procedemento para a tramitación do Plan Director de Estradas de Galicia e dos plans sectoriais de estradas establecerase regulamentariamente e seguirá o procedemento xeral previsto para os instrumentos da súa natureza na lexislación autonómica de ordenación do territorio, coas excepcións previstas nesta Lei. En canto sexa posible, o procedemento realizarse de xeito simultáneo co de avaliación ambiental de plans e programas, establecido pola lexislación básica sobre a materia.

3. Posteriormente á aprobación definitiva do Plan Director de Estradas de Galicia por parte do Consello da Xunta, daráselle traslado deste ó Parlamento de Galicia para o seu exame.

CAPÍTULO II

Estudos e proxectos

Artigo 15. *Tipoloxía dos estudos e proxectos.*

Para construír novas estradas ou modificalas existentes, deberanse redactar os estudos e os proxectos correspondentes, de acordo coa tipoloxía seguinte:

a) O estudo informativo, que consiste na análise dos datos necesarios para definir e valorar, en liñas xerais, as diferentes alternativas a un problema viario determinado, e propor a solución máis axeitada para este.

b) O anteproxecto, que consiste no estudio a escala adecuada da solución óptima e das solucións construtivas que sexa necesario empregar.

c) O proxecto de trazado, que consiste na determinación dos principais aspectos xeométricos da actuación e na definición concreta dos bens e os dereitos afectados.

d) O proxecto de construción, que consiste no desenvolvemento completo da solución óptima, co detalle suficiente para facer factible a súa construción e posterior explotación.

Artigo 16. *Necesidade de estudos e proxectos.*

1. Deberanse elaborar estudos informativos cando sexa preceptivo o sometemento da actuación ós trámites de información pública en materia de estradas e informe das administración afectadas, segundo o previsto nesta Lei. Non obstante, cando as circunstancias concorrentes aconsellen que a función do estudo informativo sexa asumida por un anteproxecto, proxecto de trazado ou proxecto de construción, poderase elaborar un destes en lugar daquel.

BORRADOR

2. Deberanse elaborar anteproxectos cando así sexa esixido pola lexislación de contratos do sector público.

3. Deberanse elaborar proxectos de construción para a licitación de contratos de obras de estradas, excepto no caso de contratos que, como parte da prestación, comprendan tamén a redacción do correspondente proxecto e no de obras de emerxencia ou de conservación ordinaria.

Artigo 17. *Documentación e contido.*

O contido dos estudos e proxectos a que fai referencia este capítulo establecerase regulamentariamente e incluirá os documentos esixidos para os da súa natureza pola lexislación sobre contratos do sector público, avaliación de impacto ambiental, ordenación do territorio, expropiación forzosa, seguridade viaria, seguridade e saúde no traballo e demais materias transversais ou sectoriais con incidencia sobre a actuación.

Artigo 18. *Redacción.*

1. Na medida en que non contraveña a normativa técnica básica, a consellería competente en materia de estradas poderá ditar normas e instrucións complementarias relativas á execución de obras de estradas de titularidade da Comunidade Autónoma ou das entidades locais de Galicia.

2. Tódolos estudos e proxectos a que fai referencia este capítulo redactaranse segundo a normativa técnica básica de interese xeral establecida pola Administración Xeral do Estado e segundo as normas e instrucións complementarias ditadas pola consellería competente en materia de estradas.

3. A redacción dos estudos e proxectos poderá realizarse directamente polo órgano competente da administración promotora da actuación ou ben a través de contrato, encomenda ou convenio, de conformidade coas disposicións vixentes.

4. Os estudos e proxectos deben ser redactados baixo a dirección ou inspección e a supervisión do órgano competente da administración promotora da actuación e serán subscritos por profesional técnico competente.

5. A orde de inicio dos traballos de redacción de estudos e proxectos a elaborar con medios propios, a adxudicación a terceiros do contrato para a súa redacción ou a formalización do correspondente convenio ou encomenda para a realización daqueles implicará a declaración de utilidade pública, da necesidade de ocupación, con carácter temporal, dos terreos necesarios para a execución dos traballos de recoñecemento técnico, xeolóxicos, xeotécnicos, arqueolóxicos e calquera outros que fosen precisos para a súa redacción, e da urxencia da ocupación, sempre que se teña formulado, e tramitado conforme á lexislación de expropiación forzosa, a relación concreta e individualizada dos bens e dereitos que é necesario ocupar e, en xeral, cumprido os requisitos previos que esixe aquela.

BORRADOR

Artigo 19. *Aprobación provisional.*

Os estudos e proxectos que deban someterse ós trámites de información pública e informe das administracións afectadas serán aprobados de xeito provisional polo órgano competente da administración promotora da actuación, previa emisión do informe de supervisión.

Artigo 20. *Informes sectoriais.*

No procedemento de elaboración de estudos e proxectos recabaranse os informes esixidos pola normativa sectorial de aplicación.

Nos supostos de actuacións sobre tramos urbanos que afecten a terreos situados fóra da zona de dominio público, remitirase ademais o proxecto ó concello correspondente para que no prazo dun (1) mes emita informe sobre el. En caso de que este non se emita no prazo sinalado, entenderase que non existe obxección algunha ó proxecto presentado.

Artigo 21. *Información pública e informe das administracións afectadas.*

1. Será preceptivo o sometemento dos estudos informativos, ou, no seu caso, dos anteproxectos ou proxectos que asuman a súa función segundo o previsto nesta Lei, ós trámites de información pública en materia de estradas e informe das administracións afectadas cando concorra algunha das seguintes circunstancias:

a) Construción de novas estradas ou tramos delas non previstas no planeamento urbanístico municipal.

b) Modificacións substanciais de estradas existentes que lle afecten de xeito significativo ó planeamento urbanístico municipal, entendendo que existe afección significativa nos seguintes supostos:

1.º No caso de treitos urbanos, cando as obras se executen fóra dos terreos de dominio público viario ou dos comprendidos entre este e as aliñacións marcadas no correspondente instrumento de planeamento urbanístico.

2.º No caso de treitos non urbanos de estradas que atravesen solo non clasificado como rústico polo correspondente instrumento de planeamento urbanístico, cando as obras se executen fóra dos terreos de dominio público viario ou dos comprendidos entre este e a liña límite de edificación.

2. O trámite de información pública en materia de estradas levarase a cabo durante un prazo mínimo de trinta (30) días hábiles, ampliable a xuízo da administración promotora da actuación, mediante un anuncio que se publicará no Diario Oficial de Galicia, nos taboleiros de anuncios dos concellos afectados e, como mínimo, en dous medios de comunicación de entre os de máis difusión no ámbito da actuación. A documentación que compón o estudo informativo, ou o anteproxecto ou proxecto que asuma a súa función, estará a disposición da cidadanía na sede central da administración promotora da actuación, na sede territorial deste que abranga o ámbito da actuación, no seu caso, e nos concellos afectados. As alegacións presentadas neste procedemento deberán versar sobre a concepción global do trazado das distintas alternativas analizadas.

BORRADOR

3. Simultaneamente, os estudos e proxectos sometidos ó trámite de información pública en materia de estradas ós que se refiren os puntos anteriores, tamén se someterán ó informe, en materia de estradas, das administracións territoriais afectadas polo ámbito da actuación para que, nun prazo de trinta (30) días hábiles, ampliable a xuízo da administración promotora da actuación, examinen se o trazado proposto é o máis adecuado para os seus intereses e informen sobre ese aspecto. Transcorrido ese prazo sen que as administracións consultadas emitisen o citado informe, entenderase que amosan a súa conformidade co trazado proposto.

4. Transcorridos os prazos dos trámites de información pública e informe das administracións afectadas e recibidas as alegacións e informes presentados, darase resposta motivada ás alegacións formuladas. O informe resultante será posto a disposición das persoas interesadas e notificaráselle ás administracións ás que se lle tivese dado trámite de informe e ós particulares que tivesen presentado alegacións. Finalmente, resolverase tamén sobre a aprobación do expediente de información pública.

Artigo 22. *Aprobación definitiva.*

1. Os estudos e proxectos serán aprobados de xeito definitivo, cando non teñan que ser posteriormente sometidos ós trámites de información pública e informe das administracións afectadas, polo órgano competente da administración promotora da actuación, previa emisión do preceptivo informe de supervisión.

2. No caso de estudos ou proxectos sometidos ós trámites de información pública e informe das administracións afectadas, unha vez emitido o informe sobre as alegacións presentadas, o órgano competente da administración promotora da actuación debe adoptar a correspondente resolución, que pode ser de aprobación definitiva de todo o ámbito do estudo ou proxecto ou ben só unha parte daquel. A resolución tamén pode deixar sen efecto a tramitación do estudo ou proxecto ou parte deste, ou ben pode acordar a suspensión, total ou parcial, da súa tramitación.

Na resolución pódense introducir as prescricións de carácter técnico, social e territorial que se consideren necesarias, para ter en conta nos proxectos que desenvolvan posteriormente o estudo ou proxecto ou, cando aquelas sexan significativas, nun novo estudo ou proxecto que sexa sometido á mesma tramitación que o orixinal.

3. En caso de que o informe dalgunha das administracións ás que se lle tivese dado trámite de informe preceptivo en materia de estradas expresase de xeito motivado a súa falta de conformidade co trazado proposto no estudo ou proxecto, o expediente elevarase ó Consello da Xunta de Galicia, que será o competente para emitir a resolución de aprobación definitiva do estudo ou proxecto, previo informe da consellería da Xunta de Galicia competente en materia de estradas.

4. 4. A aprobación definitiva dos estudos informativos, así como dos anteproxectos ou proxectos que asuman a súa función, cando non estean incluídos no Plan Director de Estradas de Galicia, no plan sectorial de estradas da administración promotora nin no planeamento urbanístico municipal, corresponderalle ó Consello da Xunta de Galicia, previo informe da consellería da Xunta de Galicia competente en materia de estradas no caso de actuacións promovidas polas entidades locais.

BORRADOR